

הפוליטיקה של המרחב הציבורי בקהיר במאות ה-19 וה-20:

אמנות, אדריכלות וזהות

The Politics of Public Space in Cairo in the 19th and 20th Centuries:

Art, Architecture, and Identity

0821-6395-01

סמטר ב', תשע"ד

פרופ' חנה טרגן

שיעור בחירה

שעות קבלה של המרצה ומיקום: ימי ג' בין 18-19, חדר 110

טלפון: 052-8665937

דוא"ל: taragan@post.tau.ac.il

תיאור הקורס:

מבני ציבור, מבני מגורים, אנדרטאות, פסלי חוצות, כיכרות, מבני ציבור, פארקים וכו' אשר תופסים את המרחב הציבורי הם נקודות ציון בהתפתחותן האורבאנית של ערים. במקרה הספציפי של קהיר הם מהווים יותר מכל ביטוי סמלי בחומר למאבקה של מצרים לשחרור והגדרה לאומית והם מנציחים אירועים ספציפיים הקשורים בהיסטוריה של האומה, בדרך כלל מנקודת מבטם של האוטוריטות שהמרחב הציבורי נתון לשליטתן. השיעור ינתח יצירות ספציפיות בזירת המרחב הציבורי הקהירי בקונטקסט האמנותי, פוליטי ואוטוריטטיבי.

Monuments, street statuary, squares, public buildings, parks, etc., which occupy the public space, are reference points in the urban development of cities. Additionally, they are, more than anything, a symbolic material expression of Egypt's struggles for freedom and national definition, and perpetuate specific events connected with the nation's history, usually from the point of view of the authorities that control the public space.

חובות התלמידים:

נוכחות חובה.

קריאת חובה נדרשת:

אדוארד סעיד, אוריינטליזם, (תרגום עתליה זילבר) תל אביב 2000, ע"ע 11-33.

מטלה סופית:

בחינת סיום

נושאים לדיון

*. נפוליאון וה- Description de l'Egypte

Description de l'Egypte, New Edition, Taschen, Cologne, 1997.

Irene A. Bierman, ed., *Napoleon in Egypt*, Los Angeles, 2003.

*. מחמד עלי והמסגד על המצודה

Mohammad Al-Asad, "The Mosque of Muhammad 'Ali in Cairo", *Muqarnas* IX

(1992), pp. 39-55.

*. איסמעיל פאשא: פריז על הנילוס

Mercedes Volait, *Le-Caire-Alexandrie, architecture europeennes, 1850-1950*, Caire, 2004.

*. אג'יפטומניה, אג'יפטולוגיה ואוריינטליזם

D.M. Reid, *Whose Pharaohs? Archeology, Museums, and Egyptian National Identity from Napoleon to World War I*, Berkeley, CA, 2002.

ישראל גרשוני, פירמידה לאומה: הנצחה, זיכרון ולאומיות במצרים במאה ה-20, תל-אביב, 2006.

*. ארכיטקטורה ורנקולרית: חסן פתחי והכפר של גורנה.

Hana Taragan, "Architecture in Fact and Fiction: The Case of the New Gournia Village in Upper Egypt ", *Muqarnas* 16 (1999), pp. 169-178.

רשימת מקורות

- אדוארד סעיד, אוריינטליזם, (תרגום עתליה זילבר) תל אביב, 2000.
- פ.ג'. וטיקיוטיס, תולדותיה של מצרים ממוחמד עלי עד סאדאת, ירושלים, 1980.
- אהוד טולידאנו, מצרים בפתח העידן המודרני, אוניברסיטה משודרת, תל אביב, 1996
- טימותי מיטשל, "אוריינטליזם וסדר העולם כתערוכה", ג'מאעה (1999-2000) 5, עמ' 73-100.
- ישראל גרשוני, פירמידה לאומה: הנצחה, זיכרון ולאומיות במצרים במאה ה-20, תל-אביב, 2006.
- `Ali Pasha Mubarak, *al-Khitat al-Tawfiqiyya al-Jadida*, Cairo: Dar al-Kutub, 1969.
- Afaf Lutfi al-Sayyid Marsot, *A Short History of Modern Egypt*, Cambridge: Cambridge University Press, 1986.
- Afaf Lutfi al-Sayyid Marsot, *Egypt in the Reign of Muhammad `Ali*, Cambridge: Cambridge University Press, 1984.
- André Raymond, *Le Caire des Janissaires: L'apogee de la ville ottomane sous `Abd al-Rahman Katkhuda*, Paris: CNRS Editions, 1995.
- André Raymond, *Le Caire*, Paris: Fayard, 1993.
- André Raymond, *The Great Arab Cities in the 16th-18th Centuries*, New York: New York University Press, 1984.
- Arthur Rhone, *L'Egypte a petites journées*, Paris: 1910.
- Caroline Williams, *Islamic Monuments in Cairo: A Practical Guide*, Cairo: AUC Press, 1993.

Charles Coulston Gillispie and Michael Dewachter (eds), *Monuments of Egypt: The Napoleonic Edition: the Complete Archaeological Plates from la Description de l'Egypte*, Princeton, NJ: Princeton University Press, 1987.

Christel Kessler, *The Carved Masonry Domes of Medieval Cairo*, Cairo: American University Press, 1976.

Doris Behrens-Abouseif, *Azbakiyya and its Environs: From Azbak to Ismail (1476-1879)*, Cairo: IFAO, 1985.

Doris Behrens-Abouseif, *Egypt's Adjustment to Ottoman Rule: Institutions, Waqf and Architecture in Cairo, 16th and 17th Centuries*, Leiden; New York: E.J. Brill, 1994.

Doris Behrens-Abouseif, *Islamic Architecture of Cairo, An Introduction*, Leiden: E. J. Brill, 1989.

Doris Behrens-Abouseif, *The Minarets of Cairo*, Cairo: AUC Press, 1985.

Doris Behrens-Abouseif and Stephen Vernoit (eds.), *Islamic Art in the 19th Century*, Leiden: E.J. Brill, 2006.

Edmond Pauty, *Les palais et maisons d'époque musulmane au Caire*, Cairo: IFAO, 1932.

Edward William Lane, 1801-1876, *An Account of the Manners and Customs of the Modern Egyptians Written in Egypt During the Years 1833-1835*, London: East-West Publications, 1978.

Edward William Lane, *Cairo Fifty Years Ago*, ed. S. Lane-Poole, London: John Murray, 1896.

Edwige Lambert and Isabelle Vinatier, eds., *Autrement Le Caire* (Feb 1985).

Gaston Wiet, *Cairo: City of Art and Commerce*, Westport, Ct: Greenwood Press, 1983.

Gaston Wiet, *Mohammed Ali et les beaux-arts*, Cairo: Dar al-Maaref, 1949.

Henriette R.L. Devonshire, *Rambles in Cairo*, Cairo: R. Schindler, 1931.

Jacques Berque, *Egypt: Imperialism & Revolution*, ed.& trs. Jean Stewart, London: Faber & Faber, 1972.

Jacques Revault, ed., *Palais et maisons du Caire, l'époque mamelouke*, Paris: CNRS, 1982.

Janet Abu-Lughod, *Cairo: 1001 Years of the City Victorious*, Princeton: Princeton University Press, 1971. See **e-book**.

K.A.C. Creswell, *Muslim Architecture of Egypt*, 2 vols, Oxford: Oxford University Press, 1959.

M. Georges Salmon, *Etudes sur la topographie du Caire, la Kal`at al-Kabch et la Birkat al-Fil*, Cairo: IFAO, 1902.

Mahmoud El-Gawhary, *Ex-Royal Palaces in Egypt From Muhammad 'Aly to Farouk*, Cairo: Dar al-Maaref, 1954.

Martin Briggs, *Muhammadan Architecture in Egypt and Palestine*, New York: Capo, reprint 1974.

Max Herz, *La mosquée du sultan Hassan au Caire*, Cairo: Comité de conservation des monuments de l'art arabe, 1899.

Max Herz, *La mosquée el-Rifai au Caire*, Milan: H. Allegretti, 1912.

Max Van Berchem, *Materiaux pour un Corpus Inscriptionum Arabicarum, Memoires publiés par les Membres de la Mission Archéologique Française au Caire. 19 (1-4)*, Paris: Librairie Leroux, 1894-1903.

Mercedes Volait, *L'architecture moderne en Egypte et la revue al-`Imara (1939-1959)*, Cairo: CEDEJ, 1988.

Mercedes Volait, *Le-Caire-Alexandrie, architecture europeennes, 1850-1950*, Caire 2004.

Mercedes Volait, "Appropriating Orientalism? Saber Sabri's Mamluk Revivals in Later-Nineteenth-Century Cairo" Doris Be

Michael Meinecke, *Die Mamlukische Architektur in Agypten und Syrien (648/1250 bis 923/1517)*, Gluckstadt: Verlag J. J. Augustin GMBH, 1992.

Nasser Rabbat, *The Citadel of Cairo : A New Interpretation of Royal Mamluk Architecture*, Leiden, E. J. Brill, 1995.

Nelly Hanna, *An Urban History of Bulaq in the Mamluk and Ottoman Periods*, Le Caire: IFAO, 1983.

Nelly Hanna, *Habiter au Caire, la maison moyenne et ses habitants aux XVIIe et XVIIIe siècles*, Cairo: IFAO, 1991.

Khaled Fahmy, "An Olfactory Tale of Two Cities; Cairo in the Nineteenth Century", in: Jill Edwards (ed.), *Historians in Cairo*, Cairo 2002, pp. 155-188.

Panayiotis J. Vatikiotis, *The History of Modern Egypt from Muhammad Ali to Mubarak*, Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1991.

Pascal-Xavier Coste, *Architecture Arabe ou Monuments du Kaire mesures et dessines de 1818 a 1826*, Paris: Firmin-Didot, 1839.

Robert Anderson and Ibrahim Fawzi (eds), *Egypt Revealed: Scenes from Napoleon's Description de l'Egypte*, Cairo: American University in Cairo Press, 1987.

Robert Hay, *Illustrations of Cairo*, London: Tilt and Bogue, 1840.

Robert Ilbert, *Heliopolis, Le Caire, 1905-1922, genese d'une ville*, Paris: Editions du CNRS, 1981.

Stanley Lane-Poole, *The Story of Cairo*, Nendeln/Liechtenstein: Kraus Reprint, 1902 (reprint 1971).

Sylvie Denoix, *Décrire le Caire Fustat-Misr d'après Ibn Duqmaq et Maqrizi: l'histoire d'un partie de la ville du Caire d'après deux historiens égyptiens des XIVe-XVe siècles*, Cairo: IFAO, 1992.

Tarek Sakr, *Early Twentieth-Century Islamic Architecture in Cairo*, Cairo: American University in Cairo Press, 1992.

Timothy Mitchell, *Colonizing Egypt*, Berkeley: University of California Press, 1988.